

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 5C/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314203973
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2018:2314203973.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, sudkyňou JUDr. Erikou Tischlerovou, v právnej veci navrhovateľky: W.S. M., A.. XX.XX.XXXX, W. A.. L.. Š. XXX/X, X. L., proti povinnému z vyživovacej povinnosti: W. P., H.. M., A.. XX.XX.XXXX, W. Š. XXX, o určenie vyživovacej povinnosti na manželku, takto

rozhodol:

I. Súd návrh zamieťa.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu domáhala určenia výživného na manželku od 01.02.2014 vo výške 150 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že je nezamestnaná a osobne sa stará o dcéru. Od 01.09.2013 do 03.01.2014 bola študentkou Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, pričom sama na seba poberala prídavok na dieťa - študenta vo výške 23,10 eura. Štúdium na vysokej škole mala prerušené do 31.08.2014 a jej terajší mesačný príjem pozostáva z prídavku na dieťa - dcéru vo výške 23,10 eura. Po predchádzajúcich nezhodách medzi ňou a odporcom vyplývajúcich z toho, že začal užívať omamné a psychotropné látky, prestal chodiť do práce a nadviazal známosť s inou ženou, opustila spoločnú domácnosť aj s maloletou dcérou 01.08.2013. Odporca naďalej žije s družkou údajne u jeho matky. Jej od augusta 2013 na výživu nič neprispieva. Na základe spoločnej dohody jej nepravidelne posielal na výživu dcéry 30 eur, pričom vyživovacia povinnosť voči maloletej nebola určená právoplatným rozhodnutím súdu. Odporca pracuje v S. ako tatár v tetovacom a piercingovom štúdiu L., kde ho zamestnáva jeho matka T. M. s oficiálnym mesačným zárobkom 320 eur, neoficiálne jeho zárobok prekračuje priemernú mzdu niekoľkonásobne. Z dôvodu, že odporca jej na domácnosť neprispieva a neplní si svoju vyživovaciu povinnosť voči nej ako svojej manželke, pričom ona so zreteľom na starostlivosť o maloleté dieťa v útlom veku, nie je zamestnaná, navrhla, aby súd vydal rozsudok, ktorým zaviazže odporcu platiť navrhovateľke počnúc dňom 01.02.2014 výživné v sume 150 eur mesačne splatných vždy do 10. dňa v mesiaci vopred a súčasne žiadala, aby súd zaviazal odporcu k náhrade trov konania navrhovateľky.

2. Povinný s návrhom nesúhlasil a tvrdil, že práve jeho manželka v jarných mesiacoch roku 2013 nadviazala známosť s iným mužom, s ktorým sa pravidelne stretávala a na ktorého utrácala ním zarobené peniaze, pretože za celý čas ich manželstva neprispela ani jedným centom. Z ich spoločného rozpočtu podporovala aj svojich rodičov a po odchode, resp. úteku zo spoločnej domácnosti odniesla všetko zariadenie, všetky spotrebiče a osobné vozidlo Volvo V 50 rok výroby 2008. Z účtu, ktorého bol aj on disponentom, vybrala úver 3500 eur, z ktorého nevidel ani jediný cent. Po odchode jej síce nepravidelne, ale prispel niekoľkokrát na účet sumou v celkovej výške 600 eur (od augusta 2013 do februára 2014). Ďalej uviedol, že 12. marca 2014 bol vzatý do vyšetrovacej väzby a jeho mesačný príjem je 0 eur preto, že vo väzení nemá možnosť pracovať a je odkázaný na pomoc svojej družky a matky. Je

nemajetný a manželka ho zrušila ako disponenta spomenutého spoločného účtu. Zostal bez peňazí, bez auta. Manželka zatajovala miesto svojho pobytu, a tým mu znemožňovala aj styk s ich dcérou. Nakoľko je vo väzení a jeho príjem je nulový, považuje vec za momentálne bezpredmetnú pretože pojednávania sa ani nemôže zúčastniť a nemôže doložiť fakty jeho vyjadrenia listinnými dôkazmi.

3. Rozsudkom č.k. 5C/82/2014 - 142 zo dňa 18.10.2016 v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/82/2014 - 146 zo dňa 18.10.2016 tunajší súd výrokom I. manželovi uložil povinnosť platiť navrhovateľke výživné na manželku v sume 150 eur mesačne od 21.02.2014 do 18.10.2014, ktoré výživné je splatné vždy do 10.dňa príslušného mesiaca vopred k rukám navrhovateľky. Vo výroku II. súd stanovil, že splatné výživné za obdobie od 21.02.2014 do 18.10.2014 vo výške 1.200 eur je manžel povinný zaplatiť navrhovateľke v ôsmich mesačných splátkach po 150 eur, kde prvá splátka je splatná do 3 dní a každá ďalšia nasledujúca splátka spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok. Výrokom III. súd navrhovateľke priznal náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 100%.

4. Na základe odvolania povinného (manžela) Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 24CoP/198/2017 - 185 zo dňa 14.03.2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení pritom uviedol, že manželstvo je právnym zväzkom, v ktorom manželia sú povinní žiť spolu, navzájom si pomáhať, rešpektovať sa, byť si verní, starať sa spoločne o deti a podľa schopností a možností a majetkových pomerov aj o uspokojovanie potrieb rodiny. Automaticky však neplatí záver o tom, že pri porušení niektorej z uvedených povinností zaniká vyživovacia povinnosť. Každé konkrétne porušenie povinnosti je potrebné posudzovať individuálne, vzhľadom na okolnosti daného prípadu. Rozsah vyživovacej povinnosti medzi manželmi je spolu s výživným dieťaťa najväčší, týka sa všetkých osobných potrieb, tzn. predovšetkým stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia. Východiskom je rovnaká životná úroveň manželov, ktorá však neznamená mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí, ale treba vziať do úvahy konkrétne mieru potrieb manželov danú povahou ich práce, spôsobom života, zdravotným stavom manželov a pod. Zároveň je potrebné zaoberať sa aj otázkou starostlivosti o domácnosť, pričom sa už nehovorí o spoločnej domácnosti, ako aj potrebou osobnej starostlivosti o deti. Aj výkonom týchto činností je potrebné priznať finančné ohodnotenie, resp. ich posúdiť ako možný materiálny ekvivalent peňažného plnenia zo strany druhého manžela, a až po jeho posúdení možno porovnať životnú úroveň manželov. Súd si už v rámci prípravy pojednávania a následne aj v priebehu konania zabezpečil podklady pre záver o životnej úrovni manželov, tzn. ich osobné, príjmové, majetkové pomery, výdavky, a pri rozhodovaní prihliadne na osobitnú starostlivosť o domácnosť, či manželia žijú spolu, ak nie prečo, s kým žijú a pod., ako aj na dôvody neplnenia vyživovacej povinnosti, na základe čoho určí výživné vo výške, ktorej by malo zabezpečiť v zásade rovnakú životnú úroveň manželov vzhľadom na ich konkrétne pomery, resp. návrh zamietne. Uviedol, že prvoinštančný súd sa náležite neriadil uvádzanými kritériami pri rozhodovaní o manželskom výživnom v zmysle ust. § 71 Zákona o rodine, vyživovaciu povinnosť určil bez toho, aby náležite posúdil rozhodné okolnosti daného prípadu vzťahujúce sa na možný rozsah vyživovacej povinnosti pri zachovaní požiadavky, aby bola životná úroveň oboch manželov v zásade rovnaká.

5. Na pojednávanie sa nedostavili navrhovateľka ani povinný z vyživovacej povinnosti, ktorí boli riadne a včas predvolaní, neúčast' neospravedlnili. Keďže neboli splnené podmienky pre odročenie pojednávania v zmysle § 183 CSP, súd pojednával v jeho neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s už vykonaným dokazovaním (výsluchom navrhovateľky a manžela, vyjadreniami právneho zástupcu navrhovateľky, potvrdeniami o príjme navrhovateľky, rodným listom, sobášnym listom, potvrdeniami ÚPSVaR Malacky, rozsudkom OS Trnava č.k. 8P/10/2014-144, nájomnou zmluvou), listinnými dôkazmi založenými v spise, a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Z výpovede navrhovateľky a vyjadrenia jej právneho zástupcu vyplynulo, že manželstvo uzavreli 29.08.2009, z ktorého sa narodila maloletá B. dňa 14.05.2010. Navrhovateľka bola od 01.09.2013 do 03.01.2014 študentkou na vysokej škole, bol je vyplácaný prídavok na dieťa - študenta vo výške 23,10 eura, štúdium do 31.08.2014 prerušila a počas uvedeného obdobia bol jej jediný príjem prídavok na dieťa 23,10 eura. S manželom ukončila spolužitie počnúc 01.08.2013, nakoľko užíval omamné a psychotropné látky, prestal chodiť do práce, nadviazal známosť s inou ženou. Predtým pracoval ako

tatér v S. Q. Š. L., kde ho zamestnávala jeho matka s oficiálnym príjmom vo výške 320 eur mesačne. Dňa 27.01.2014 bola navrhovateľka zaradená medzi uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Malacky. Dňa 05.06.2014 navrhovateľka uzatvorila Dohodu o pracovnej činnosti u zamestnávateľa X. Q..G..F.. I. s.r.o. do 31.12.2014 na 10 hodín týždenne za odmenu 2,30 eura brutto na hodinu. Dohodu ukončila dňa 06.09.2014 výpoveďou, nakoľko prácu fyzicky nezvládala, liečila sa doma. Býva s maloletou dcérou v podnájme v Bratislave, kde platí nájomné vo výške 250 eur mesačne, má bežné výdavky na stravu, hygienu a ošatenie, počas manželstva účastníci zobrali 3 úvery, ktoré spláca navrhovateľka, spolu vo výške 235 eur mesačne. Nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

8. Povinný bol 12.03.2014 vzatý do vyšetrovacej väzby pre prechovávanie omamných látok. S návrhom nesúhlasil, uviedol, že navrhovateľka sama nadviazala počas manželstva známosť s iným mužom, všetko z bytu odniesla, ešte aj auto si vzala, on sa vo väzbe zamestnal dobrovoľne na šitie obuvi za 30 eur mesačne od apríla 2015, predtým mu pomáhala matka sumou 50 eur mesačne, uhrádza svoj dlh voči zdravotnej poisťovni a zostane mu 15 eur. Navrhovateľke by chcel finančne pomáhať, ale nemá z čoho, účet je zablokovaný exekútorom. Dňa 28.01.2016 bol z väzby prepustený.

9. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 8P/10/2014 - 144 zo dňa 09.09.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2014, vyplýva, že ním bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené maloletá B. bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky, bola upravená povinnosť otca platiť výživné na maloletú a súčasne bol upravený aj styk otca s maloletou. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že hlavnou príčinou rozpadu manželstva bol spôsob života manžela (povinného) a jeho neochota zmeniť spôsob života a súčasne neochota účastníkov o obnovenie manželského zväzku.

10. Z listinných dôkazov ďalej vyplýva, že účastníci konania uzatvorili dňa 29.08.2009 manželstvo, ktoré zaniklo rozvodom dňa 18.10.2014. Manželia nežili od augusta 2013 v spoločnej domácnosti, ktorú navrhovateľka s maloletou dcérou opustila pre požívanie omamných a psychotropných látok manželom, ktorá skutočnosť bola potvrdená výkonom väzby manžela pre podozrenie z prechovávaní omamných a psychotropných látok (výpoveď manžela) v období od 12.03.2014 do 28.01.2016. V rozhodnom období od podania návrhu na určenie výživného na manželku (21.02.2014) do zániku manželstva (18.10.2014) navrhovateľka poberala prídavok na jedno dieťa vo výške 23,10 eura mesačne, od 27.01.2014 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Od 06.06.2014 do 31.12.2014 bola navrhovateľka zamestnaná na základe Dohody o pracovnej činnosti na 10 hodín týždenne s odmenou 2,30 eura/hod. do októbra 2014 s priemernou hrubou mesačnou odmenou cca. 100 eur. Toto zamestnanie ukončila navrhovateľka výpoveďou. Od 21.10.2015 má navrhovateľka ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči jej mal. synovi Oskarovi. Obaja účastníci konania mali (a majú) vyživovaciu povinnosť voči ich maloletej dcére B., A.. XX.XX.XXXX. Povinný nespochybnil tvrdenie navrhovateľky o tom, že jeho posledným zamestnaním bola práca tatéra s príjmom 320 eur mesačne, ktorú prácu prestal vykonávať v dôsledku oživania drog. Navrhovateľku podporovali finančne rodičia, platila nájomné za byt 250 eur mesačne, mala bežné výdavky na stravu, hygienu a ošatenie. Povinný nebol počas výkonu väzby v rozhodujúcom období pracovne zaradený, vo väzbe mal príjem len od apríla 2015 vo výške 30 eur mesačne, inak mu pomáhala matka. Povinný navrhovateľke žiadne výživné na manželku neplatil, pričom vyjadril ochotu prispievať jej na výživu, ale uviedol, že nemá z čoho. Nevlastnil v rozhodujúcom období žiadne nehnuteľné veci ani hnuteľné veci väčšej hodnoty, účty mal zablokované exekútorom. Polovicou z pracovnej odmeny 30 eur uhrádzal svoju pohľadávku voči zdravotnej poisťovni.

11. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

12. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

13. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

14. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá z dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Rodinné právo je založená na princípe solidarity v manželských vzťahoch a požiadavka, aby manželia mali rovnakú životnú úroveň, je odôvodnená okrem princípu solidarity aj ich rovnakým postavením v právach a povinnostiach vyplývajúcich z manželského zväzku. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a zaniká rozvodom alebo smrťou jedného z manželov (resp. jeho vyhlásením za mŕtveho). Bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú alebo nie, vyžaduje sa, aby mali rovnakú životnú úroveň. Aj pre priznanie výživného od manžela však platí ustanovenie § 75 ods. 2, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. V súvislosti s tým je potrebné spoľahlivo zistiť dôvody, ktoré viedli niektorého manžela k neplneniu vyživovacej povinnosti a to aj v kontexte ustanovenia § 18 a 19 Zákona o rodine, ktoré určujú práva a povinnosti manželov. Oprávneným z vyživovacej povinnosti medzi manželmi je manžel a povinným je druhý manžel. Aktívna legitímácia vzniká, ak jeho životná úroveň je nižšia, než životná úroveň druhého manžela, resp. ak mu druhý manžel neprispieva na výživu tak, aby životná úroveň bola zásadne rovnaká. Táto vyživovacia povinnosť je základným vyjadrením manželskej ekonomickej solidarity. Keďže ide o výživné na plnoletú osobu, možno ho priznať len odo dňa začatia súdneho konania (§ 77 ods. 1), nie späťne.

17. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti medzi manželmi je súd povinný zisťovať, či a z akého dôvodu niektorý z manželov neplní svoju vyživovaciu povinnosť, a aké sú osobné, rodinné a majetkové pomery manželov, aké sú odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti možnosti a majetkové pomery povinného. Ak má súd rozhodnúť o nároku na určenie vyživovacej povinnosti podľa § 71 zákona o rodine, potom možno túto povinnosť určiť len na čas, pokiaľ manželstvo účastníkov konania skutočne trvalo (R 57/1967). Súd vo výroku rozhodnutia, ktorým určuje vyživovaciu povinnosť manželovi, sa nemá zaoberať prípadnými zmenami, ktoré nastanú v budúcnosti (V 1/1978). Výživné medzi manželmi však nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore so zásadami morálky. Z tohto hľadiska súd pri rozhodovaní o nároku na výživné medzi manželmi za trvania manželstva bude musieť vziať do úvahy najmä dĺžku manželského spolužitia, vzájomné správanie sa oboch manželov, starostlivosť o spoločnú domácnosť a o výchovu detí a tiež príčiny, pre ktoré manželia neplnia vzájomnú vyživovaciu povinnosť dobrovoľne. Pre záver, či priznanie výživného neodporuje zásadám morálky, môže byť významnou okolnosťou, či manžel uplatňujúci nárok na výživné neodmieta bez závažných dôvodov zo svojej strany plniť povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 18 a 19 Zákona o rodine, či žije s druhom a podobne /Z III (S. 308 až 309) /.

18. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by životná úroveň manželov bola v rozhodujúcom období rozdielna. Povinný z vyživovacej povinnosti v rozhodujúcom období nemal vôbec žiadny príjem a ani nebolo preukázané, že by mal nejaké iné zdroje, ktorými by mohol prispievať na výživu navrhovateľky. Je nepochybné, že jednou z príčin rozvratu manželstva bola manželova (povinného) závislosť na omamných a psychotropných látkach, v dôsledku čoho bol aj vzatý do väzby a v príčinnej súvislosti s tým si ani nemohol plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči manželke, keďže v rozhodujúcom období nedosahoval žiadny príjem. Je však potrebné uviesť, že navrhovateľka sa po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu k veci nijak nevyjadřila, resp. nič netvrdila a nič ani ďalej nepreukázala. Taktiež nepoprela ani tvrdenia povinného v odvolaní, že žije s iným mužom, s ktorým mala vzťah už aj počas manželstva a s ktorým má aj dieťa (čomu nasvedčuje aj jej nová vyživovacia povinnosť na mal. E.). V konaní ostala pasívna, dokonca ani napriek riadne doručenému predvolaniu na termín pojednávania, svoju neúčast' neospravedlnila. Bez ohľadu na vyššie uvedené, po zohľadnení osobných, majetkových a zárobkových pomerov na strane oboch účastníkov, je súd toho názoru, že nemožno od povinného spravodlivo žiadať, aby doplatil akúkoľvek čiastku na výživu navrhovateľky za rozhodujúce obdobie (od 21.01.2014 do 18.10.2014), keďže žiaden z účastníkov v tom čase nevlastnil žiadne nehnuteľnosti, hnutel'né veci väčšej hodnoty a nedosahoval takmer žiadny príjem. Vychádzajúc zo zásady, že životná úroveň manželov by mala byť rovnaká, súd návrh zamietol. Samozrejme inou otázkou je výživné na ich

spoločnú maloletú dcéru, kedy v týchto prípadoch musí byť priznávanie výživného zodpovedajúceho odôvodneným potrebám dieťaťa pravidlom. Záverom súd uvádza, že majetkové nároky manželov sú okrem výživného chránené tiež inštitútom bezpodielového spoluvlastníctva manželov, jeho rozsahom, zdrojmi v sankciu relatívnej neplatnosti pri realizácii iných než bežných právnych úkonov, ktoré jeden z manželov urobil bez súhlasu druhého manžela, ak sa týkajú majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov podľa § 150 Občianskeho zákonníka.

19. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to z ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko nezistil okolnosti, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať niektorému z účastníkov náhradu trov konania v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).